

יום המשפחה "מעבר לקשת" גיוון משפחתי בגן וביסודי

איור שער- דניאל פלג

לשימוש הורים ממגוון משפחות, הורים גאים, ילדים גאים, גננות ומורות יסודי, יועצות חינוכיות, ולחינוך הבלתי-פורמאלי לגיל הרך והצעיר.

כל הזכויות שמורות לארגון חוש"ן. ניתן לעשות שימוש חינוכי בתכנים אלו, אך לא מסחרי. חוש"ן לא גובה תשלום עבור התוכן, אך מבקשת מכם לתרום להמשך פיתוח תכנים ופעילויות חינוך בגנים, בבתי ספר ובציבור הרחב <http://goo.gl/SD6yQt> ערכת הפעילות מוערכת בעלות של כ 50 ש"ח.

הפצת חומרי חינוך להט"בים לציבור הרחב מתאפשרת הודות לתרומת קרן הבוגרים של תכנית עמיתי ברונפמן.

יום המשפחה 2018, חוש"ן- חינוך ושינוי, מטה ההסברה של הקהילה הגאה מציג: לפניך הצעות לפעילויות הכוללות התייחסות למשפחות מגוונות בדגש על משפחות הקשת, משפחות בהם ההורים הם אנשים להט"ב- הומואים, לסביות, טרנסקסואלים וביסקסואלים.

מה בערכה?

- מסרים מרכזיים
- הצעות לפעילות
- עזרי פעילות: סרטון משפחות גאות, דפי צביעה, דף מדבקות הקשת, גביע הקשת.

דגשים כלליים:

- מטרת המערכים המצורפים הינה יצירת שיח פתוח ומכיל בנושא משפחות מגוונות, בדגש על משפחות הקשת, במסגרות לגיל הרך ולצעירים. אנחנו מזמינות אתכם לנצל את ההזדמנות של יום המשפחה כדי לעסוק בהיכרות ולמידת המגוון הרחב של סוגי משפחות.
- הציעו להעביר את התכנים בעצמכם במסגרת של ילדיכם, או שלחו אותן. לאנשי הצוות במסגרות שילדיכם. משתייכים אליהם, והפיצו לחברים ומכרים.
- הפעילויות המוצעות מתאימות ליצירת שיח על גיוון משפחתי באופן כללי, ושמות דגש מיוחד על משפחות הקשת. ניתן להתאים ולשנות את המערכים בהתאם למשפחה שלכם. והמאפיינים הייחודיים שלה. בנינו את רוב המערכים בצורה כללית מספיק וגמישה לשינויים.
- במערכים נשתמש בלשון נקבה וזכר באופן מעורב, כמובן שהפניה מתייחסת לכל המגדרים.

מדוע חשוב לדבר ביום המשפחה על גיוון משפחתי ועל משפחות הקשת:

- עבור ילדים וילדות שהמשפחה שלהם אינה בהרכב "קלאסי" של אמה ואבא, הדיבור על המשפחה שלהם והייחוד שלה נותן מקום, אויר לנשימה, הגברת הרגשת הביטחון בקבוצה, ממקום של קבלה והכלה.
- ילדים וילדות למגוון משפחות, מרגישים צורך להביא לידי ביטוי את הייחודיות המשפחתית שלהן, מתוך רגשות של גאווה בהורים שלהן ובהרכב המשפחתי הייחודי.

- עבור ילדים שבאים ממשפחות שונות ומיוחדות, ישנה חשיבות בלדבר על משפחות מיוחדות אחרות, מתוך מקום מקבל ומכיל, כך שנוצר מקום למגוון של הרכבים משפחתיים. המסר שעובר לכלל ילדי הגן ובית הספר הוא של חגיגת המגוון האנושי של התכנות וקיימות של כל מה שאינו עומד בדיוק בתבניות מצופות. חגיגת משפחה גאה לדוגמא, נותנת לצבעוניות האנושית על כל גווניה תוקף וקיום.
- עבור כלל הילדים והילדות היכולת לדמיין את עצמם בעתיד היא חשובה, ומהווה חלק מההתפתחות התקינה. פעילות על משפחות מגוונות ועל משפחות הקשת יכולה לפתוח את כנפי הדמיון, להציע לילדים ולילדות חשיבה על אפשרויות פתוחות ומגוונות בעתידם.
- הילדים והילדות של היום הם עתיד החברה. כולנו רוצים חברה צודקת, מקבלת ופתוחה. דיבור על גיוון משפחתי ועל משפחות הקשת מעביר מסר חינוכי של חברה צודקת יותר, פתוחה ומכילה. הנכחת השונות מתוך מסר של קבלת המגוון, מחנכת את הילדים והילדות להיות אזרחים דמוקרטים, בחברה פלורליסטית.

ההמלצות של חוש"ן ליום הפעילות:

1. ההורים יגיעו בהרכב מלא להעביר פעילות. לכך מומלצת פעילות "קשת של שאלות" או של שעת סיפור או יצירה.
2. ילדה, בת למשפחת הקשת או משפחה מיוחדת אחרת, מציגה את משפחתה. לכך מומלצת פעילות "המשפחה הגאה שלי"
3. צריך לקחת בחשבון שיכולות לעלות שאלות על איך הגיעו הילדים והילדות לעולם. כל משפחה תבחר מה ואיך היא רוצה להסביר. רצוי להתייעץ עם אשת החינוך במסגרת על מנת להתאים את ההסבר לגיל הילדים.
4. יש להתאים את הפעילות לאופי הילדים, גיל, הרכב קבוצתי, מידת הפתיחות בכיתה. יש להיוועץ באשת החינוך שמכירה את הקבוצה.

הצעות לפעילויות על גיוון משפחתי ומשפחות הקשת ביום המשפחה 2018

קשת של שאלות - ילדות שואלות, המשפחה עונה

לגילאי 3-9

30 דק'

המשפחה תציג את עצמה על ידי הצגת תמונות משפחתיות מטיוולים ואירועים חשובים. כדאי שהתמונות יכללו ייצוג של תפקידי ההורים במשפחה. ניתן להכין מצגת של תמונות להקרנה או להביא תמונות מודפסות להעביר בין הילדים והילדות.

נזמין את הילדים והילדות לשאול שאלות שמעניינות אותם. כל ילד ששאל שאלה יקבל מדבקה של קשת לבגד שלו. ניתן להשתמש במדבקות אחרות שיש בנמצא. כך נעודד שיח פתוח ומרבה שאלות.

המשפחה הגאה שלי לגילאי 6-12

25 דק'

ילדה, בת למשפחות הקשת או למשפחה מיוחדת אחרת, מקבלת במה להציג את משפחתה. הילדה תציג ויזואלית את משפחתה* שהכינה מבעוד מועד, תעבור על כל אחת מהדמויות המשפחתיות ותציג אותה, תספר מה המשפחה אוהבת לעשות יחד, מי מטפל בה, מאכלים שאוהבים במשפחה שלה, תחביב משפחתי.

*דרך הצגת המשפחה יכולה להיות באמצעות ציור שהילדה ציירה את משפחתה; או באמצעות מצגת של תמונות משפחתיות; או באמצעות קולאז' משפחתי על פוסטר.

שעת סיפור לגילאי 2-5

30 דק'

מטרת הפעילות: הכרות עם הדומה והשונה בין משפחות.
תוצאה רצויה: הילדים. ות מכירה בדמיון ובשוני בין המשפחה שלהם למשפחות אחרות.

אופציה ראשונה: נקריא את הסיפור "תכלת הצב וילד מחדד". הספר מספר על ילד שפוגש בצב, ועל מערכת היחסים ביניהם. ברקע הסיפור, מוצגת משפחת הצב המורכבת משתי אמהות צבות, ומשפחת הילד, המורכבת משתי אמהות.

[הצילום מתוך פרויקט מימון ההומונים של תהילה גולדברג. יוצרת הספר.](#)

ההמלצה שלנו היא להקריא את הסיפור בצורה דרמטית (עליה וירידה של טון ההקראה, תנועות ידיים), תמיד להראות את הציורים ואפשר גם להמחזז אותם עם ילדי הגן.

בעקבות הקריאה נשאל את השאלות:

- מה דומה ומשותף לצב ולילד?
- איזו משפחה יש לצב? איזו משפחה יש לילד?
- האם המשפחה של הצב ושל הילד דומה למשפחה שלך? שונה מהמשפחה שלך? במה?
- האם המשפחה של הילד והמשפחה של הצב מזכירה לכם משפחות שאתם מכירים? שונה מאוד ממשפחות שאתם מכירות? מה מזכיר, מה שונה?

אופציה שניה: נקריא את הסיפור "ספר המשפחות הגדול". הספר מציג מגוון משפחות, ואת האלמנטים השונים בהם משפחות שונות מיוחדות ונבדלות זו מזו - ההרכב המשפחתי, כמות ההורים והאחים, מנהגים, אוכל, בתים, חופשות וכו'. הספר נותן מקום למאפיינים של כל משפחה, וחושף את הילדים למגוון גדול של משפחות.

נקריא את הסיפור בהתאם להוראות הנזכרות.

- במהלך הקריאה רצוי לעצור בכל כמה עמודים ולשאול:

איך זה במשפחה שלכם? (לדוגמא האם אתם יוצאים להרבה או למעט חופשות ואיפה? כמה חדרים יש לכם בבית ומי ישנים בו? האם יש לכם חיות במשפחה?)

- בסוף הקריאה כדאי לחזור לעמודים הראשונים המדברים על ההרכב המשפחתי ולשאול - האם המשפחה שלכם דומה לאחת המשפחות שמוצגות בסיפור? איזה הורים ומטפלים מרכיבים את המשפחה שלכם?
- אפשר לבקש מהילדים למצוא ילדה אחרת בגן שיש משהו דומה במשפחות שלהם ולספר מה דומה ומה שונה ביניהן.

דפי צביעה לגילאי 2-5

20 דק'

מטרת הפעילות: חשיפה למגוון הרכבים משפחתיים
תוצאה רצויה: הילדים מכירים את המושג משפחות גאות, מכירים מגוון רב של משפחות, ובאהבה השוררת במשפחה.
להוריד ולהדפיס את דפי הצביעה של חוש"ן בלינק הבא או בחיפוש בגוגל 'דפי צביעה חוש"ן': www.hoshen.org/דפי-הצביעה-של-חושן-בעיצוב-דניאל-פלג/
נציג את דפי הצביעה בפני הילדים. נשאל:

- מה אתם רואים. ות בציור? איזו משפחה רואים בציור? מי ההורים בציור?
 - אפשר לראות בציור מה מרגישים בני המשפחה אחד כלפי השני? האם רואים קירבה ביו הדמויות? האם רואות אהבה בין ואל ילדי המשפחה?
 - זו משפחה שונה או דומה למשפחה שלכם?
 - הילדים והילדות בתמונה מוכרים לכם?
 - אתם רואים הרבה תמונות כאלו בספרים?
- נסכם את השיחה: ראינו בציורים משפחות שונות. הרבה מהמשפחות האלו קוראות לעצמן משפחות גאות. כמו בכל משפחה יש בהן אהבה וקירבה. אם בגן יש משפחה גאה או משפחה מיוחדת אחרת, בשלב הזה ניתן להעלות את הדמיון בין המשפחות המצוירות למשפחות מיוחדות וגאות בגן. לאחר השיחה נחלק לכל הילדים דפי צביעה לצביעה חופשית.

מחשבות על משפחות הקשת לגילאי 9-12

45 דק'

מטרת הפעילות: בירור מחשבות על משפחות הקשת והפחתת רתיעה מקרבה עם משפחות הקשת.

תוצאה רצויה: הילדים.ות מכירים.ות בכך שכדאי להכיר ולהתקרב למשפחות הקשת, ושמגוון משפחות הוא מבורך.

בפעילות זו ניתן לעשות רק את החלק השני של עבודה עם שאלות, או להקדים בסרטון.

פתיחה בהקרנת אחד מהסרטונים הבאים:

<https://goo.gl/J9qXMj> סרטון משפחות הקשת

או סרטון 2 משפחות הקשת <https://goo.gl/QWSo5Y>

נשאל את הכיתה:

- מה ראינו בסרטון?
- המשפחות בסרטון דומות למשפחה שלכם, במה?
- שונות מהמשפחה שלכם, במה?

לאחר הצפייה ניתן לעשות אחת משתי האפשרויות:

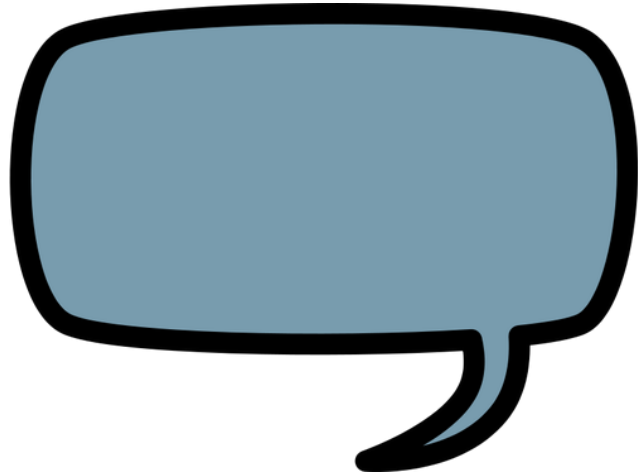
משחק שאלות נשלפות מכובע, מי שקיבלה שאלה עונה עליה, ויכולה להעביר את השאלה לאחרת.

אפשרות שניה היא לתת את אותן שאלות לעבודה עצמית בדפי העבודה הבא: דף עבודה לכיתה בדף הבא.

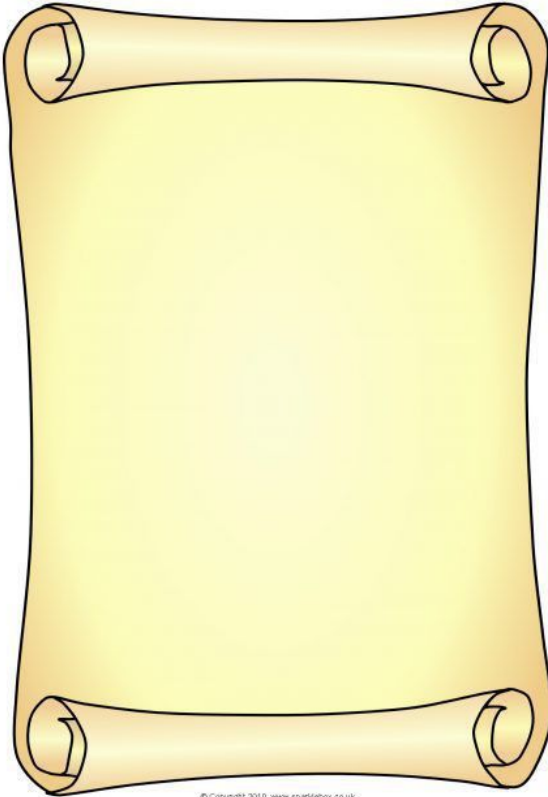
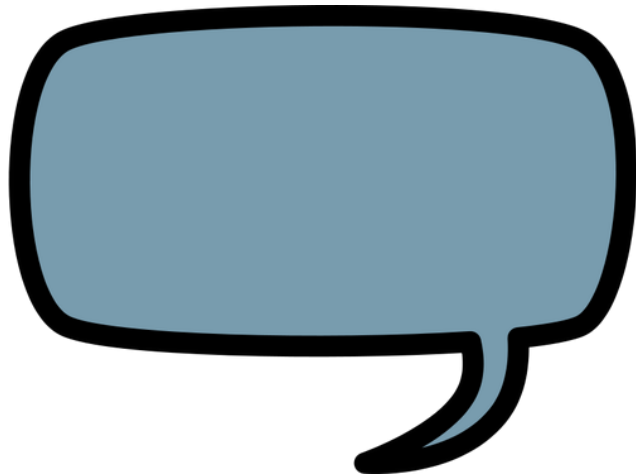
יום המשפחה - מעבר לקשת, משפחות גאות ומגוונות

1. איזו משפחה את מדמינת שתהיה לך כשתהיי גדולה?
כשתהיה גדול? תארי אותה במילים או ציירי את המשפחה.

2. האם כל המשפחות צריכות להיות אותה הדבר?

3. מנסה היתרונות ומה החסרונות לכך שכל המשפחות יהיו אותו הדבר?

©Copyright 2010, www.sparlebox.co.uk

4. אלו רגשות עולים בך כשאת חושבת על משפחה שונה משלך?

5. מה הסיכוי שתלכי לבקר אצל אחת מהמשפחות הבאות: הקיפי בעיגול את מה שנכון לגבייך.

- משפחה שיש בה אבא ואבא, רוב הסיכויים שאלך/ לא אלך לבקר
- משפחה שיש בה אמא ואמא, רוב הסיכויים שאלך לבקר/ לא אלך לבקר
- משפחה שיש בה אמא ואבא שהיה פעם אמא, רוב הסיכויים שאלך לבקר/ לא אלך לבקר
- משפחה שיש בה אבא ואמא, רוב הסיכויים שאלך לבקר / לא אלך לבקר
- משפחה שיש בה רק אבא, רוב הסיכויים שאלך לבקר / לא אלך לבקר
- משפחה שיש בה רק אמא, רוב הסיכויים שאלך לבקר / לא אלך לבקר
- משפחה שיש בה הורים גרושים או פרודים, רוב הסיכויים שאלך לבקר / לא אלך לבקר
- משפחה שיש בה יותר משני הורים, נגיד אמא ושני אבות, רוב הסיכויים שאלך לבקר / לא אלך לבקר

אם הקפת את רוב התשובות "אלך לבקר" נראה כי את פתוחה ושמחה להכיר משפחות מגוונות. קבלי את גביע הקשת.

אם הקפת את רוב התשובות "לא אלך לבקר" נראה כי את חוששת מלהכיר משפחות נהדרות.

